

Pápež a jeho postavenie v katolíckej Cirkvi

Branislav Krasnovský

26. mája 2020 ✝ Cirkev ✝ Pápežstvo

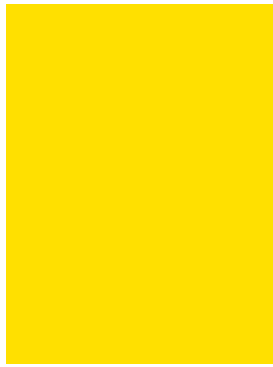
Keď si Kristus vyvolil 12 apoštolov, ustanovil ich ako spôsob zboru, do čela ktorého postavil apoštola Petra. Petrovi odovzdal kľúče od svojej Cirkvi (Mt 16, 13 – 19): *13 Keď potom Ježiš prišiel do okolia Cézarey Filipovej, pýtal sa svojich učeníkov: „Za koho pokladajú ľudia Syna človeka?“ 14 Oni vraveli: „Jedni za Jána Krstiteľa, iní za Eliáša a iní za Jeremiáša alebo za jedného z prorokov.“ 15 „A za koho ma pokladáte vy?“, opýtal sa ich. 16 Odpovedal Šimon Peter: „Ty si Mesiáš, Syn živého Boha.“ 17 Ježiš mu povedal: „Blahoslavený si, Šimon, syn Jonášov, lebo ti to nezjavilo telo a krv, ale môj Otec, ktorý je na nebesiach. 18 A ja ti hovorím: Ty si Peter a na tejto skale postavím svoju Cirkev a pekelné brány ju nepremôžu. 19 Tebe dám kľúče od nebeského kráľovstva: čo zviažeš na zemi, bude zviazané v nebi, a čo rozviažeš na zemi, bude rozviazané v nebi.“*

Apoštola Petra ustanovil Ježiš Kristus za pastiera svojho stáda (Jn 21, 15 – 17): *15 Keď sa najedli, Ježiš sa opýtal Šimona Petra: „Šimon, syn Jánov, miluješ ma väčšmi ako títo?“ Odpovedal mu: „Áno, Pane, ty vieš, že ťa mám rád.“ Ježiš mu povedal: „Pas moje baránky.“ 16 Opýtal sa ho aj druhý raz: „Šimon, syn Jánov, miluješ ma?“ On mu odpovedal: „Áno, Pane, ty vieš, že ťa mám rád.“ Ježiš mu povedal: „Pas moje ovce!“ 17 Pýtal sa ho tretí raz: „Šimon, syn Jánov, máš ma rád?“ Petra zarmútilo, že sa ho tretí raz spýtal: „Máš ma rád?“ a povedal mu: „Pane, ty vieš všetko, ty dobre vieš, že ťa mám rád.“ Ježiš mu povedal: „Pas moje ovce!“.*

Kristus odovzdal apoštolovi Petrovi veľké právomoci a určil ho ako hlavného pastiera svojej Cirkvi. Tak ako apoštol sv. Peter a ostatní apoštoli tvoria z Kristovho ustanovenia apoštolské kolégium, takisto sú navzájom spojení rímsky pápež, Petrov nástupca, a biskupi, nástupcovia apoštolov. Je isté, že moc zväzovať a rozväzovať, ktorú dostal Peter, bola daná aj kolégiu apoštolov, spojenému so svojou hlavou. Toto pastorálne poslanie Petra a ostatných apoštolov patrí k základom Cirkvi. Pápež má na základe svojho úradu Kristovho zástupcu a pastiera celej Cirkvi plnú, najvyššiu a univerzálnu moc nad Cirkvou, ktorú môže vždy slobodne vykonávať.

Kolégium alebo zbor biskupov má takisto svoju autoritu, ale iba za predpokladu, ak sa chápe spolu s rímskym pápežom ako svojou hlavou. Takto chápané kolégium biskupov je nositeľom najvyššej a plnej moci nad katolíckou Cirkvou a táto moc sa môže vykonávať iba zo súhlasom pápeža. Kolégium biskupov vykonáva moc nad celou Cirkvou slávnostným spôsobom na ekumenickom koncile. Koncil nie je nikdy ekumenický, ak ho ako taký nepotvrdil, alebo aspoň neprijal právoplatný Petrov nástupca.

Kristus, aby udržal Cirkev v čistote viery, odovzdal jej účasť na svojej neomylnosti. Poslanie Učiteľského úradu Cirkvi je späté s definitívnou povahou zmluvy, ktorú Boh uzavrel so svojím ľudom v Kristovi. Neomylnosť (vo veciach katolíckej viery a náuky) má na základe svojho úradu rímsky pápež, hlava kolégia biskupov, najvyšší pastier a učiteľ všetkých veriacich v Krista.

Zdroj: needpix.com

Keď Cirkev prostredníctvom svojho najvyššieho Učiteľského úradu niečo predkladá veriť ako „zjavené Bohom a ako Kristove učenie“, tak také definície je potrebné prijať s poslušnosťou viery.

V cirkevnom práve má teda pápež najvyššiu riadiacu právomoc v katolíckej Cirkvi. Od roku 1870 (Prvý vatikánsky koncil) je aj nositeľom najvyššej súdnej a učiteľskej právomoci (pápežská neomylnosť) vo veciach viery a mravov, ak niečo vyhlási slávnostne (ex catedra).

Pápeža volí konkláve. Keď kardinál camerlengo a lekársky personál overia smrť pápeža, rozbijú pápežovu pečať a pápežský prsteň. Určí sa dátum pápežovho pohrebu a veriaci smútia za pápežom 9 dní. Následne sa zide zbor kardinálov, ktorý tajne volí nového pápeža. Pápež sa volí dovtedy, kým sa nedosiahne potrebná 2/3 väčšina hlasov. Voľba pápeža je prísne tajná, hlasovanie sa uskutočňuje v Sixtínskej kaplnke štyrikrát denne.

Neúspešný pokus o voľbu pápeža v konkláve symbolizuje čierny dym nad pápežským sídlom. Keď sa objaví biely dym, veriaci vedia, že katolícka Cirkev má nového pápeža. Drvivá väčšina pápežov zastávala svoj úrad až do svojej smrti, v histórii abdikovali (vzdali sa svojej funkcie) len štyria pápeži – Gregor VI. (1046), Celestín V. (1294), Gregor XII. (1415) a Benedikt XVI. (2013)

Z hľadiska medzinárodného práva je pápež suverénom s vlastným právom a všetkými príslušnými právomocami (Svätá Stolica, Vatikán), ktoré využíva pri riadení katolíckej Cirkvi. V priebehu ľudských dejín sa postavenie pápeža menilo, pápež však vždy ostával hlavou katolíckej Cirkvi a kontinuitu, ktorú ustanovil Kristus vyvolením apoštola Petra za hlavu Cirkvi, sa nepodarilo nikomu narušiť a spochybniť.

Od vzniku Cirkvi v 1. storočí prišlo v priebehu vekov k rôznym útokom voči Cirkvi. Objavilo sa množstvo problémov, útokov, rozkolov, rôzne duchovné hnutia, ktoré sa od Ríma a pápeža na vlastnú škodu vzdialili. Pápeži museli riešiť rôzne ťažké situácie (schizmy, pápežská schizma a avignonské zajatie pápežov, boj o investitúru, clunyjská reforma, reformácia, protireformácia, Francúzska revolúcia 1789 – 1795, komunizmus, nacizmus, liberalizmus...), ktoré ohrozovali priamu podstatu Cirkvi, no ktoré však vždy s Kristovou pomocou úspešne vyriešili.

Za útokmi voči Cirkvi stál vždy diabol, ten k útokom voči Cirkvi používal často ľudí a organizácie, ktoré ovládal. Ale ako prisľúbil Kristus sv. Petrovi v už spomenutom Evanjeliu sv. Matúša (Mt 16, 18): A ja ti hovorím: *18 Ty si Peter a na tejto skale postavím svoju Cirkev a pekelné brány ju nepremôžu*, tak diabol nikdy Cirkev neporazí, práve naopak.

Ako hovorí posledná kniha Nového Zákona – Zjavenie sv. Jána, na konci vekov vyjde Cirkev víťazne a pod ochranou Krista (Parúzia – druhý návrat Krista) zo zápasu s najväčším nepriateľom ľudstva, ktorým diabol už od počiatkov ľudskej existencie je.

Milosť Pána Ježiša nech je s nami všetkými.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/papez-a-jeho-postavenie-v-katolickej-cirkvi/>